

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitala: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte: " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In străinătate: " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Tipografia Stefan Mihăilescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
 In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
 In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wohlzeile, 12, Bioul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Bioul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrisorile nefrancate se refuză.
 Articoli nepublicați nu se inapoiăză.
 Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine.

Moscova, 26 Maiu. Azil pe la ora 1 s'a transportat insignile de incoronare din palatul Orușenja în sala tronului, unde vor rămâne până în ziua încoronării. Transportarea lor s'a făcut în ordinea următoare: Mai întâi era lanțul ordinului sf. Andrei al impăratului, apoi urmă: sabia imperiului, standardul imperiului, sigiliul imperial, purpura împăratului și cea a împăratelui, globul imperial, sceptrul, coroana împăreștească cea mică și cea mare. De ambele părți ale flecărului din aceste insigni mergeau două grenadieri d'al palatului. După insigni veniau două maresal și mai multe alte persoane. În sala tronului primul maresal aseză pe către o masă deosebită fiecare insignă, iar standardul împăratului s'a arborat p'un pie-destal separat.

Moscova, 26 Maiu. Precis la patru ore toate clopotele începând să sună, spre a da semnalul că serviciul divin începe în toate bisericile. În adevăr toată noaptea s'aținut rugăciuni pentru reușita încoronării. — Impăratul cu împăreșteasa și membrii familiei imperiale asistă pe la 6 ore seara la serviciul divin celebrat în capela din Kremlin.

Cu toate că plouă de azi dimineață în continuu, totuși circulația pe străzi e foarte animată. La serviciul divin din capela n'a luat parte nici un principel străin. Cu permisiunea specială a împăratului vor lua parte la încoronarea de măine din catedrala Uspenskiy reprezentanții ziarilor: „Pester Lloyd”, „Figaro”, „Vossische Zeitung” și „Times”.

Moscova, 26 Maiu. Mâine apare manifestul împăratului, în care se acordă amnistie celor insurgenți poloni, cari vor voi să se întoarcă în patria lor și vor juca împăratul su-punere și credință. În decurs de doi ani însă vor fi supraveghiați polițieni cu tot jurământul ce l-ar depune. Manifestul reduce apoi și o mulțime de pedepse dictate pentru crimi străine de politică. Se mal iartă prin manifest mai multe datorii de banii. Cu deosebire măsura aceasta e foarte bună pentru populaționă săracă. — Ploaia continuă în mod violent.

Sarajevo, 26 Maiu. Ordinea s'a restabilit în părțile revolte dinodioară așa de mult, în cât azi se poate întreține o comunicație postală regulată în tot sandjacul Novi-Bazarul. — Pesta bovină s'a stins și în cercul Dolni-Tuzla.

Moscova, 25 Maiu. Azil s'a dat un prânz de gală în onoarea principelui Albrecht de Prusia. — Din cauza îngrădările de trupe s'a luat dispoziție pentru largirea terenului de lângă biserică Măntuitorului.

Albumul de încoronare e lucrat de artiști ca frații Mokowski, Wosenetzow, Kramskoy, Surikoff și Veresagin.

Washington, 25 Maiu. S'a trimis stire ministerială de externe despre încheierea păcii între Peru și Chile.

Berlin, 26 Maiu.

„National Zeitung” anunță din Londra, că după o informație susținătoare din Peterburg guvernul chinez ar fi hotărât să se impotriviască cu armele expedițiunii franceze din Tonking. De aceea e foarte probabil că guvernul din Peking e hotărît să aducă ambasadorul francez pasaportul, iar pe ambasadorul său din Paris să-l revocă. În trei provincii mărginile cu Tonking deajudecă să concentreze armata și noui comandanți supremi să sosesc în Shanghai. „National Zeitung” și face rezervele sale și crede că mai sigure sunt sănsele pentru pace de către răsboiu.

Regina Spaniei va veni peste vară la Viena, ca să văză pe mamă sa. Regale va pleca în Germania.

Roma, 26 Maiu.

Mâine se va desveli monumentalul de pe esplanada de la Monte Pincio ridicat în memoria celor doi frați Cairoli căzuți în lupta de la Villa Glori. Monumentul stă în fața Vaticanului. Sindicul constată în manifestul său, că acest monument e cel d'ântâi ce l'ridică Roma recunoșteoare liberatorilor săi.

Paris, 26 Maiu.

„Memorial Diplomatic” anunță că retelele Alfonso din Spania va pleca în luna Iulie prin Paris la Londra. Nu e sigur dacă va pleca și în Germania, deoarece negociațiile în privința tratatului de comerț cu Germania sunt într-o aşa

stare de încordare, în cât nu pot permite regelui să viziteze această țară. Regina Maria Christina din Spania va pleca în a doua jumătate a lunii lui Iuliu la Paris. Aci va petrece în cel mai strict incognito. Din Paris va pleca apoi la Viena și mai târziu va merge la Băl în Bohemia.

Roma, 26 Maiu. Arhiepiscopii din Milan și Florența organizează pentru 20 Septembrie (Aniversarea luării Romei) o procesiune generală de prelați și populi italieni la mormintele apostolilor îngropăți în Roma. S'a anunțat la această procesiune până acum peste 1800 de popi precum și toți episcopii și arhiepiscopii Italiiei.

Serviciul Telegrafic al „României Libere”

28 Mai — 3 ore seara.

Moskva 28 Maiu. Un rescript imperial, dând D-lui de Giers marelui Cordon al ordinului S-tul Alexandru Něvski, zice: Puterea și gloria Rusiei nu lasă loc la nici o cugătare de cucerire. Solicitudinea împăratului e cu totul consacrată la dezvoltarea pacifică a țării.

Londra, 28 Maiu. Să telegraflă din Cairo lui The Daily News că Khedivul și ministrii săi au primit scrisori amenințători cu moartea dacă trupele englești nu părăsesc Egiptul.

Constantinopol, 28 Maiu. In urma observațiunilor făcute Portei de către Ambasadorul Germaniei în privința aplicării noivelor tarife vamale *ad valorem*, Poarta a restabilit *statu quo* până la nouă înscințări pentru importațiunile germane. Cele lalte Puteri au recamat indată tratamentul națiunii celei mai favorabile.

(Ilavas).

A se vedea ultime scrisori pe pag. III-a.

București, 17 Maiu.

Dacă e cineva care are drept să răspundă la toate acuzațiile ce preză austro-ungurească ne aduce în ceea ce urmărește Dunării, de sigur că suntem noi.

Noi, cei cari în toate vremurile, și sub toate guvernele, n'am părăsit aaceastă cauză un singur moment.

Noi, cei cari am considerat și am considerat de suprême trădători ai intereseelor române, pe toți acei cari ar incerca să intre în tratări diplomatice cu austro-ungaria, pe calea concesiunilor, fie că ar fi de avantajioase.

„Neue freie Presse” e foarte bine informată și zice că „Ministrul român la curtea din St. James, d. Ghica, va pleca zilele acestea de la București la Londra, și va duce cu sine responsul guvernului român la nota de la 10 Martie, prin care lordul Granville a comunicat României hotărîrile conferinței relative la chestiunea Dunării. Acest răspuns va fi negativ”. E poate singura dată când „Neue freie Presse” are o informație din București, care nu va căpăta dezmințirea noastră. Da, respunsul este și nu poate fi de căt negativ.

Lucrul acesta trebuie să dea de gândit vecinilor noștrilor de pe lângă Cerna, cari n'așă lasat nimic neintrebuit din vechia politică a lui Kaunitz și Thugut spre a-și ajunge la scop. Astăzi însă nu se mai capătă așa de lesele o provincie pe un iatagan cu pietre scumpe, ca la 1777.

Ministrul de externe al Imperiului dualist a alergat la toate mijloacele din lume, spre a determina, în politica cabinetelor europene, și în special a celui englezesc, o presiune a supra-guvernului nostru, ca să adereze la încheierile conferinței din Londra. D. Kalnochky a mers până să declare lordului Dufferin că se va considera special obligat Angliei, dacă d. Granville va da ordine ministrului său la București, d. White, să facă

demersuri serioase de înduplecare pe lângă guvernul român. D. Granville a fost, de sigur, destul de cumpănat spre a nu trimite această notiță guvernului Majestății Sale Regelui Carol, de căt ad referendum, — sau guvernul M. S. a fost destul de înțelept ca să nu se tulbure de o astfel de invitare.

Orf-cum, din carte verde a Angliei, publicată de curând, multe se pot invăța asupra politicei austriace și a lipselii complete de demnitate ce această putere întrebuintăza, ori de căt ori e vorba de-a căstiga ceva prin fraudă și corupție.

Si când vedem, în această luptă uriașă ce guvernul țării noastre trebuie să fie contra tuturor influențelor și amenințărilor austriace, că nu se ridică un singur glas prieten, care să ne ia apărarea, — trebuie să ne luăm or ce speranță de la un ajutor frateș, și să nu ne mai intemeiem de căt pe cele 150,000 de brațe românesti, gata de luptă, și pe sprijinul țării întregi de la un colț până la cel-l-alt al Regatului !...

Astăzi, când atâtă vreme a trecut de la ivirea faimosului Barrère, nu ne putem opri de a ne mira și a ne întreba din nou: cum se poate Franța, sora și amica noastră mai mare, să nasca și să crească o astfel de monstruozitate, ca proiectul reprezentantului său în Comisiunea de la Galați?... Să vede că republii cană au rupt-o cu totul și cu principiile politice, și cu trecutul Franței, și cu istoria, pentru ca să ajungă să dea naștere unui astfel de avorton, ca sus numitul reprezentant.

Cum? Franța a uitat veleitățile ce avea Austria, încă de la 1856, și mai departe, de la Congresul de Viena, 1815, de a dobândi deplina stăpânire a marelui fluviu românesc?

Dar ceteasca d-nu Barrère cu atenție, în al VIII-a protocol al congresului de la Paris, cuvintele conteului de Buol, și va înțelege cu usurință care era de atunci atenția manifestă a Austriei asupra Dunării. Ea excludea amestecul Europei în apele Dunării de sus, și când cerea ca acțiunea celor două comisiuni să fie circumscrisă numai asupra Dunăbiului de jos, știa foarte bine că comisiunea riverană trebuie să se compue din toate statele mărginise, și, după cum nu propunea cătuș de puțin modificarea acestor comisiuni, în care avea și dănsa parte, — rămâne de tras concluziunea că Austria vroia de atunci să figureze în sinul unei autorități fluviale, insărcinată cu poliția navigațiunii și executarea reglementelor Comisiunii europene, între Orșova și mare.

Dar pe atunci în Franța era imperiu. Sora noastră mai mare avea o politică, și cuvenitul său o greutate. Puterile, după indemnul reprezentantului Franței, nu se opriră un moment la aceste subtilități diplomatice, prin cari Austria voia să sustragă o parte a fluviului de sub regimul proclamat și consfințit de actul de la Viena.

Contele Colona Walewski aminti bazele negociațiilor diplomatice primite de toate Puterile, în cari se stipula că navigațiunea Dunării și a gurelor sale va fi cu folos asigurată. Lordul Clarendon, adaogă că, dacă s'ar admite cererile contelui Buol, Austria, rămânnă singură în posesia

nea Dunărei de sus, și participănd la navigațiunea părții inferioare a fluviului, ar căstiga drepturi particolare și exclusive, pe cără Congresul nu le ar putea consacra.

In urma acestor declarații formale ale Franței și Angliei, reprezentantul Austriei se vede silnit să adereze la întreaga aplicare a principiilor stabilită de acut de Viena, atât în privința Danubiului de sus că și a celuil de jos.

Astfel art. 15 avu loc în textul statutului de la

Napoleon pe atunci bătea din piatră, și nu el ar fi inventat serumanul un franțuz, care să ne dea peșcheș în măriile Austriei!...

O tempora!...

Astfel, cu istoria în mănu, pe bazele raporturilor dintre găini, în numeroase drepturi pe care l'are fiște-care naționale de a trăi și de a ști să voiască, — nu dăm și nu vom da Dunărea, de căt atunci când pe malurile ei nu vom mai fi destul s'o apărăm cu brațele noastre.

Să fie bine sătuit.

In noile Camere elementul tinerei e reprezentat cu indestulare și cu demnitate. Noi avem incredere într'insul.

Când va veni nevoia supremă, el va ști cum să răspundă.

CRONICA ZILEI

M. S. Regele a asistat Dumineca la serviciul divin în capela episcopală catolică fiind însoțit de d. adjutanț colonel Greceanu.

Duminică, 15 Maiu, M. S. Regele a asistat la alergările de călări organizație de societatea Jockey-Club român. Majestatea Sa a fost primit la sosirea de domnul general Manu, vice-președinte al societății, de principale Al. Stirbei, președinte comitetului alergărilor și de domnii membri ai societății. Un numeros și distins public ocupa lojele, tribunele și incinta hipodromului. Majestatea Sa a urmat cu un viu interes diferitele alergări de călări, cari au fost favorizate de timpul cel mai frumos. Premiu M. S. Regelui, constând în 4,000 lei, a fost căstigat de domnul Gr. Cantacuzino.

Mon. ofic.

In Dumineca trecută, d. prim-ministrul I. C. Brătianu, a avut ca ospăt la Florești, pe Ex. Sa d. White, ministrul plenipotențiar englez.

Azil va fi primit în audiență privată de către M. S. Regele, d. conte de Béda, vechiul ministru francez, care de căte-vă zile se află în capitala noastră.

D. V. Alexandri, sosit ieri în București, va pleca în curând la Paris. În drumul său spre Paris, va trece la Neuwied spre a prezenta omagiile sale M. S. Reginel. Se zice că ilustrul bard prăzește astăzi la palatul Cotroceni.

D. G. Mărzescu, confratele nostru de la Paclul social se află în capitală.

Aflăm că d. Dumitru Brătianu a adresat președintelui Senatului o scrisoare prin care refuză de a face parte din membrul corp, pentru motivele ce le-a arătat și alegătorilor săi. Vom publica această scrisoare indată ce ne o vom procura.

Se vorbește despre formarea unei societăți de import și export. D. I. Marghiloman, unul din cei mai mari proprietari și grănar din România, ar fi inițiatorul ei. Din parte-ne nu putem dori de căt cea mai deplină reușită acestei noi ramuri de comerț național.

După cum spune „Curierul finanțiar”, Consiliul permanent de pe lângă ministerul domeniilor, are studiate: 1) proiectul pentru comerțul ambulant, 2) pentru înregistrarea firmelor comerciale, 3) pentru modificarea legii vânzării bunurilor

statului precum și 4) acela pentru modificarea unor articole din legea silvică.

Intre Primăria orașului Constanța și direcția liniei ferate Cernavoda-Constanța, se zice, că s'ar fi ivit o neînțelegere asupra posesiunii terenului accesibil băilor de mare. Pentru rezolvarea acestui diferență d. prim-ministrul Constanța a venit în capitală spre a cere sprijinul d-lui ministru de interne. Credeam că soluția ce se va da va fi favorabilă prim

mandate, și cum ati fost înselați, și că în contra constituției ati îscălit protestul, și că zapci și dușmani claselor noastre nu vă lăsat să veniți la vot, ati fost amenințați și tu; nu însă din partea mea nici o oamenilor mei, dar din partea celor care fară drept aruncă discordia între săteni și voiați să aleagă pe candidatul administrației, d-nu Nae Săulescu, care era susținut. În urma protestului D-v, d-nu Săvoiu, d-nu Vasile Lascăr, amic sincer al sătenilor Gorjieni, au venit la Cameră, spuind D-lor Deputați și D-lor Ministroi că ești v'am găsit din sală, că am avut oameni înarmati cu furci de fer, cu cuțite, cu pistoale, cu lânci cu care ati fost goniti de la vot.

Asupra acestor calomni și insulte ce Vasile Lascăr, amic sătenilor, mi-a adus mie, D-v, chiar, am cerut la Cameră că alegerea mea să fie suspendată, și să se trimiță o anchetă parlamentară la Târgu-Jiu, unde d-v, care ati îscălit protestul pe forță sa materială. Nota va termina, plângându-se că Europa în vreme ce a făcut Rusiei toate concesiunile putincioase, a jînt pe de altă parte milă drepturile suverane ale României. Miniștri români pe lângă deosebitele guverne vor fi însărcinați să le anunțe respingerea hotărîrilor conferinței de Londra de către România.

DIN TRANSILVANIA

In mare miserie așteptat Ungurii să cufunde Transilvania. Contribuțiile săi au sporit atât de tare, încât lumea nu mai poate plăti din ele de căt o parte mică, iar restul cel mare se adaugă din an în an spre a ridica suma restanțelor la o cîrîngrozoare. Să luăm ca exemplu un judec din cele mai bogate, și anume a Sibiului. Iată ce scrie «Observatorul» (din Sibiû):

„În comitetul municipal al județului s-a decis incasarea fără nici o cruce a restanțelor de contribuție. S-a vîzut adică din cifrele publicate de către inspectorul de contribuție, că în ziua de 30 Aprilie a. c. restanțele au fost mult mai mari de căt fusese acelaia înainte cu un an. Comitatul Sibiului ar fi avut adică să plătiască la stat în diverse imposiții, ca restanțe din alti ani și ca alocate pe 4 luni din acest an, suma totală de 470,615 fl. 46 1/2 cr., an intrat însă la casă până în 30 Aprilie numai 202,815 fl. 2 cr.; a rămas prin urmare a se plăti restul de 267,800 fl. În anul 1882 tot în 30 Aprilie restanța era numai de 198,710 fl. 81 cr., adică cu 4,104 fl. 21 cr. mai puțin.

„La restanță de sus se mai adaug imposiții pe celelalte opt luni ale anului. Dar aceasta merge de mai multă anotimp așa și eară, tot așa până în veci, nu numai pe la noi, ci în tot coprinsul țării, iar în Ungaria și mai rău; chiar capitala țării și în restanță cu căteva milioane. Nu face nimic: căci pentru aacea d Benjamin Kallay, ministru de finanțe, tot a decis a pune pe unguri pe cale, să propage cultura europeană la toate popoarele și în toate țările din Răsărit.“

Intr-o corespondență din Blaj ni se spune, că Piatra Libertății, care devine în noaptea de 2 Maiu un joc al valurilor, nu putuse fi scăpată de căt cu mare nevoie de tinerime studioasă. Opera de mărtuire a acestui monument scump trebuise să se facă pe un intuneric beznă și în mijlocul valurilor apei. Onoare tinerimel, care a veghiat de astă-dată atât de bine și nu s-a dat înapoi de la nici o greutate!

Poliția ungurească a primit cu ochii răii această lăptă. De indată a inceput să se vorbască de o dare în judecată a făptuitorilor, că «turburători ai ordinii publice», ministerul unguresc s'a grăbit să trimeată direcției liceului un avertisment furios, etc. etc.

In adevăr, strănică epochă domnește astă-zî peste mulți pentru neamul nostru. El însă să nu se descuragieze, și cum am mai zis odată, să deschide-

dipendența caracterului său? I-o săcea și mai plăcută? S'apo el, într'un moment de supremă avânt, nu și dase cuvîntul? Nu mai era nici un remediu. Să fi latu de soție pe Sarah fără cea mai mică bucurie, trebuia să ia, numai find că i promisese.

Coprin de părere de rău, văzându-se așa de bine înălțuit, se scula. În micul salon, vecin cu odaia funerară, mergea, iritat în contra aceluia bătrân de marchis, după cum avea obiceiul săl numească, care neavând pentru sinești de căt un singur lucru bun de făcut: să moară, — nu șcuse să se achite nici de acest lucru la timpul oportun, lăsându-i o nepotă pe care ar fi iubit-o ca pe copila lui, și care l-ar fi procurat copila, fără că ei să își dea osteneala măcar să se amestecă.

Contele se apropia de Blanca, acum linistită, și vorbea cu blândenie. I spuse cum, fără să cunoască, se interesase de ea într-un mod deosebit. De sigur nu are de gând să vorbească rău despre tatăl ei, mai ales într-un asemenea moment, dar dacă nu îl să prezintă mai curind ocazie să o imbrățișeze, numai îndărătăciștii marchisului datoră această deținere. Să pe cînd Blanca rădica rugătoare frumosă săi ochi spre dînsul îi zise:

— Da, scumpa mea copilă, aș fi dat mult ca să am dreptul să mă propun de tine. Dar mă temeam că voi să nemulțumi pe tatăl tău; invidiam pe Merlot și îi vorbeam adesea de tine. Mama ta, asupra căreia îndreptasem cea mai mare afecție, a vieții mele, ne-a fost răpită prea repede. Ar fi putut să facă să dispară multe dificultăți, și să manțină buna armonie între mine și marchis,

că Austria cere asupra Dunărei de jos drepturi pe cările de sigur nu le ar acorda altul Stat pe termenii Dunărei sale. România — va zice nota — nu va înțelege că atunci socoteală de aceste pretensiuni cănd Austria se va însărcina ca o mandatară a Europei și nu înțelegă că pe forță sa materială. Nota va termina, plângându-se că Europa în vreme ce a făcut Rusiei toate concesiunile putincioase, a jînt pe de altă parte milă drepturile suverane ale României. Miniștri români pe lângă deosebitele guverne vor fi însărcinați să le anunțe respingerea hotărîrilor conferinței de Londra de către România.

DIN AFARA

Apelul lui Bradlaugh.

D-l Bradlaugh, mult persecutata victimă a Camerei comunelor din Londra, a adresat un apel către alegătorii săi, în care acuza Camera de a fi tradată constituiția și cere poporului suveran să se rostiască acumă insuși în chestiune.

„Camera — zice între altele apelul umblă să își ascundă trădarea după pretestul, că sentimentele poporului incuviință usurăriunea sa; din cauza aceasta și de oare ce apel meu la legă a fost zadarnic, mă adresez încă o dată opiniei publice, care a devenit singura păvăză în contra arbitrației.

„Edu stănesc în aceea, că sunt ales în mod legal, că alegerea mea este valabilă, și că alii alegători nu sunt în drept a se rosti în această afacere, de căt a ceia căl mău ales....

„Să mai facut ușide un mijloc desnăjduind spre a masca trădarea, zicându-se că sunt un om rău și că din cauza aceasta Camera nu mă vrea. Împin sămă oare prin jocuri de hazard pe oameni la necinste și la sinucideri? Nu! Să cu toate acestea lucrul acesta lăușăcăt oameni cără au votat, de pe bancile camerelor în contra mea. Fost ambeat în Cameră săd afară din ea? Nu! Oamenii însă cără fac parădă de pietățe lor, se cletină bătrăi în sala de votare, când săi puneas în urnă voturile lor în contra mea.

„Iată ce scrie asupra chestiunii «Gazeta Transilvană» :

„Dieta boemă disolvată la 22 iunie curentă a fost compusă încă înainte de 5 ani sub regimul centralist. Această împrăjurare de cără parte și legea de alegere asupratoare pentru Cehi de altă parte, a produs o majoritate germană. Cehii de mult tot cera dela comitetul Taaffe, că se disolve această dietă, având firme speranță, că sub împrejurările actuale, ei, cără sunt partizanii guvernului, vor dobândi majoritatea într-oasă. Guvernul însă abia acum s-a decis a le face această concesiune, drept multămire pentru că așa au votat proiectul, prin care s-a modificat legea scolară în sensul apărătorilor influenței bisericești asupra scoalelor.

„Cu toată legea electorală Cehii speră și căștiga în dieta viitoare, ce se va întruni la 5 Iuliu a. c., o majoritate impuțitoare. Însă partida germană scoțește, că în cazul cel mai bun ea va avea numai 76 de mandate, făcă de 166 de mandate ale Cehilor, în favoarea cărora va lucra întreg aparatul guvernamental. Dorința Cehilor este însă de a căștiga o majoritate de două treimi, spre a putea modifica legea de alegere și a își asigura astfel majoritatea în dieta pentru tot-dăuna. Lupta electorală va fi dar infocată. În tot casul Cehii prin compunere nouei diete vor dobândi un consiliu guvernamental provincial (Landesausschuss), de coloare cehă, care, se înțelege, va eserașa mare putere în țară.

„Nu mai este de lipsă a aminti, că

în parlament cinci luni de zile și nici un avertisment nu mi s-a făcut din partea președintelui. Să dacă ar fi fost astfel, sarcina alegătorilor mei era să judece asupra purtări mele.

Alegătorii mei și-au exprimat însă verdictul și mău reales. A-mi zădărnicis înălțarea pe căi illegate, este o tradare făcută constituției. Scuză cea mai nerușinată și mai brutală care s-a adus și care s-a făcut de bărbat de stat conservator — este că alegătorii de Northampton realegându-mă și-a bine că nu voi fi admis în Cameră. Alegătorii din Middlesex stăteau, cum că Camera nu va admite în sinulei pe John Wilkens, ei îl au înălță în toate acestea și Casa comunelor a hotărât în sfârșit că illegatea sa rezoluție, care excludea pe John Wilkens trebuie să fie din protocol, ca una care ar putea nimici drepturile tuturor alegătorilor din regat.“

Acest apel a făcut mare sgomot în Anglia, mai virtos prin descoperirile neplăcute ce face asupra cătoră-va vechiilor membri de frunte ai parlamentului. Poporul va fi cu Bradlaugh nici vorbă, numai dacă parlamentul va fi dispus să i se supuie.

Din Austria.

Actul cel mai însemnat săvîrșit de curind în politica interioară a Austriei, este disolvarea Camerei provinciale din Boemia și prescrierea de noui alegeri. Această disolvare e o concesiune făcută de cabinetul Taaffe — atât de favorabil naționalităților — elementului ce și va avea urmări foarte însemnante pentru configurația viitoare a lucrărilor în Austria. Se poate zice, că slavismul și federalismul a dobândit prin acest act o nouă victorie în imperiul austriac și că suprematia nemțescă îi s-a spart încă un cuib.

Iată ce scrie asupra chestiunii «Gazeta Transilvană» :

„Dieta boemă disolvată la 22 iunie curentă a fost compusă încă înainte de 5 ani sub regimul centralist. Această împrăjurare de cără parte și legea de alegere asupratoare pentru Cehi de altă parte, a produs o majoritate germană. Cehii de mult tot cera dela comitetul Taaffe, că se disolve această dietă, având firme speranță, că sub împrejurările actuale, ei, cără sunt partizanii guvernului, vor dobândi majoritatea într-oasă. Guvernul însă abia acum s-a decis a le face această concesiune, drept multămire pentru că așa au votat proiectul, prin care s-a modificat legea scolară în sensul apărătorilor influenței bisericești asupra scoalelor.

„Cu toată legea electorală Cehii speră și căștiga în dieta viitoare, ce se va întruni la 5 Iuliu a. c., o majoritate impuțitoare. Însă partida germană scoțește, că în cazul cel mai bun ea va avea numai 76 de mandate, făcă de 166 de mandate ale Cehilor, în favoarea cărora va lucra întreg aparatul guvernamental. Dorința Cehilor este însă de a căștiga o majoritate de două treimi, spre a putea modifica legea de alegere și a își asigura astfel majoritatea în dieta pentru tot-dăuna. Lupta electorală va fi dar infocată. În tot casul Cehii prin compunere nouei diete vor dobândi un consiliu guvernamental provincial (Landesausschuss), de coloare cehă, care, se înțelege, va eserașa mare putere în țară.

„Nu mai este de lipsă a aminti, că

măsura de disolvare a dietei a produs o sensație foarte neplăcută și o îngrijire mare între Germanii. Foile germane centrale susțin, că în urmă acestei măsuri, întreaga politică interioară a Austriei va cădea o altă direcție. Dar nu numai Germanii din Austria, ci chiar și Maghiarii noștri sunt foarte neliniștiți, din cauza politicii, ce-o urmăresc consecvent și sistematic cabinetul Taaffe, care îi se pare de tot primejdioasă pentru organizația dualistică a monarhiei austro-ungare.

„Organul guvernului unguresc „Pester Lloyd“ vede cu îngrijire, că guvernul austriac are tendință de a slăvia reprezentanțele provinciale ale Austriei pe toată linia ceea ce va aduce cu sine slăvirea Austriei și victoria federalismului. Slavii, înaintea foalei ungurești sunt oamenii reactionari și contrarii ideei de stat, de aceea, zî e ea, este periculose la puterea în mănu. Să încă ar merge cum ar mai merge, dacă n'ar fi și în Ungaria naționalității, car pot fi numai incurigate prin succesa politicii federaliste în Austria, dar fiind primejdia mare, Maghiarii se cred în drept a pretinde în interesul dualismului, ca guvernul austriac se încetează de a face experimente atât de periculoase.

Față de energica procedare a cabinetului Taaffe, strigătele folilor ungurești vor resuna în pistă. Înțept din sigur se sevăresc în Austria mare opera a împăcării naționalităților.

In partea stăpânită de Unguri a vecinului imperiu se săvăresc în același timp o operă tocmăloșuș: confundarea, după puteră, a tuturor națiunilor în nămolul maghiarismului. Este evident însă, că, abstractie făcând de neputința Ungurilor de a asimila seriose vre-o rasă străină, currentul de emancipare ce se operează astăzi în Austria va sgudui din temeli și zidirea criminală ce înaltă Unguria în partea împărăților date pe măna lor.

DIN JUDEȚE

Incat. — Cetim în „Tara de Sus“:

„Zilele trecute, pe când debordase Jijia, individul Costache Turcu, păzitor de la locuitorul Toader al Casandrei din comuna Buiucani, aflat în păsărat, a venit în sinulei pe susul Jijiei între două gârlă, și surprins fiind de debordarea fără veste a apel, vroii să treacă o gârlă ca să poată săcpă, dar nenorocitul date întări adâncime, în care, neștiind inota, s'a inecat“.

Biserici neingrijite. — „Suceava“ (din Fălticeni) plângându-se într-un articol de neingrijirea mai multor biserici din județul Suceava, scrie între altele:

„Cunoaștem biserici care să venituri destul de mari asigurate, de cără însă remână pagubă în lipsă de reprezentanți care să le reclame.

„Așa de pildă stim că în acest județ sunt multe legături lăsate la biserici din județul său, care să aibă înțelege și să incaseze și din cauza astăzi bisericile statuite.

„Mal afărmă fără să afirmăm că fosta proprietară a moșiei Baia, d-na Marchisă de Bedmar, prin testamentul său ar fi lăsat un legat pentru a se repară aşa numita biserică Albă ce stă în ruine pe câmpul Baiei, biserică ce ar fi zidită de malele

Léopold Frossard, sosind, cu carnețul de maroquin în mănu, scoase pe contele dintr-o situație delicată. Prima aruncătură de ochi a ténérului notar, trebue să spun, n'a fost pentru clientii săi: ci pentru dr. Merlot, care deja, în unul din unghierile marelui salon, și alesese un colț intim, cu ajutorul unui fotoliu și a unui mic dulapior. Acolo, tacută și ca deslipită de tot ce se petrecea în jurul ei, dar neperzind nicu unul din incidentele acestei existențe asă de nouă pentru ea, impletire cu crochetul pentru copiii săraci. Văzând că intră Frossard, contele să scula repede și merse spre dînsul. Merlot, bombânind, se aseza rîndind într-o ténérul notar și făsa sa. În veselie de vederea Madelenel, care nu speră să mai găsească la otelul de Cygne, Léopold, după ce salută pe Blanca, să sili să spue colonelului căteva amabilități, la care acesta răspunde cu amabilitatea unui box. La mănia pe care o avea în contra lui Frossard, din cauza modului cam liber cu care acesta trecuse peste dînsul în ajun, se adăgă un vag sentiment de gelozie paternă. Un instinct secret prevestise pe Merlot, din primul moment, despre admirăriunea prea vie pe care ténérul notar ar avea pentru Madelenă. — Sună foarte fericit că văz, colonele, zise Frossard cu un suris dulce, că ați bine voit să dai tinerii mele cliente sprințul așa de necesar al prezenței d-te, până ce a sosit generalul...

— Crezi d-te, replică Merlot cu asprime, că aveam treburi multe de tot simplu, și care mi se impunea ca o datorie? — Pentru căva timp, acum, zise

Domen Stefan și care atestă că Baia a fost oraș și nu sat ca astăzi.

"Am dorit ca administrația să facă ca să nu rămână bisericile fără episcop și să cerceze cele arătate și de vor fi fondate să facă ca acele biserici să dobandească drepturile lor".

Neglijență administrativă. - Cetim în aceeași foie:

"Se stie deja că podul de pe Moldova la Mălini, acel care leagă plasa Muntenii cu reședința, s'a dus pe apă în jos, și nici o măsură nu s'a luat încă spre a se restabili comunicația. Aflam însă că și podul de pe Moldova de pe *Dumbrăvița* acel care leagă T. Neamțul cu Foltinenii, precum și o parte a plăiei Moldova cu reședința, este pe de către a ramăneea pe uscat, căci din cauza că s'a neglijat de a se fixa albia Moldovei prin diguri și aparări, apa tinde astă săpa o altă albie, și atunci podul neapărat va trece numai peste prundul albie vechi iar nu peste apă.

"Cu puțină bună voință, administrația noastră ar putea evita acest reu, mal aleasă ca acel pod să fie atâtă banii și numai din zilele de prestație s'ar fi putut face unul de fer în locul celui de lemn".

Procesul Ornescu. - Cetim în "Pactul Social".

Astăzi s'a terminat cercetarea apelului intentat de cinci cetățeni alegători d-lui I. Ornescu, ajutor de primar, pentru falso în alegeri.

"Aș vorbit dintre acuzatorii d-nii Holban, Anastase Drăghici, Ciupercescu și Mărășescu.

"Din partea preventivului a vorbit d. avocat Pandele Zamfirescu.

"Fotoliul ministerului public a fost alternativ acusat de către d. procuror general Budăianu și de d. procuror de secție, Panait Stoica. - Nu stim dacă o identitate perfectă de vederi există în această chestiune între d. procuror general și d. procuror.

"Procesul a durat de la orele 1 până la 5. Curtea, după o deliberare de o jumătate oră, a confirmat sentința tribunalului, declarând astfel că faptul ce i se impunează ajutorul de primar este de natură politică.

Zăpada. - Cetim în "Corespondența Provincială" (din Piatra):

In ziua de 9 Maiu a. c. pe când prin oraș ploa și se simțea râceală în muntili din imprejurimile orașului a picat zăpada, care în dimineața zilei de 10 Maiu, era încă destul de groasă.

PROIECTELE D-LUI DESLIU

Unul din secretarii "României Libere", visitând în zilele trecute pe bătrânel D. Desliu, a cărui sănătate fusese grav atinsă de boală, în lunga și plăcută întreținere ce a avut cu vechiul senator, care a jucat un rol important în Senatul d-lui Cartaghi, - a avut ocazia să cunoască că te-va proiecte de legi, preparate de d. Degliu, pentru a fi prezentate, în caz de a fi ales în actualele corpori legiuitoriale.

Este cunoscut noul sistem de imposite, prelucrat de d. Desliu și împărtășit cititorilor "Românilui". Autorul urmări în acel proiect idea, ca fiecare să plătească după cît produce, săracul să și plătească săracia, și bogatul bogăția.

Pentru lărgirea aceasta, d. Degliu a mai pregătit și altele de o însemnatate netăgăduită. Fără a ne uni în unele cu d-sa în vedere, totuși credem de interes a le împărtășii cititorilor, ca o satisfacție pentru omul ce muncește:

I. Modificarea Art. 1, 24, 40, 42, 44, 45, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 69, 70, 71, 72, 77, 78, 85, 105, 118, 121, 122, 131 din constituție, condamnate la revizuire de către Camerile disolvate.

II. Intreaga lege electorală modificată; colegiul IV desființat; teritoriul li s'așașă locul de onoare în cale din trăsătură după cîștrăveniturilor din proprietăți rurale și din proprietăți de ori ce natură; censul colegiului I pentru cameră s'a redus la cifra de 1000 lei în sus; al colegiului al II de la 1000 lei, în jos.

În colegiul al III votează toti aceia care plătesc o dare de 100 lei pe an.

Pentru Senat s'a redus censul la cifra de 2000 lei în sus venit rural pentru colegiu I. Iar pentru al II colegiu, de la această cifră de 2000 în jos venit de orice natură până la 300 lei; s'a creat și al III-lea colegiu, compus de toti comercianții și industriali, care plătesc patente clase I, II și III; profesionișii libere, ofițerii în dimisie și pensionarii cu pensii de la 150 lei în sus, plus, că s'așăndrituit și profesorii Liceelor din țară concentrată în București și Iași să dea căte un senator; să luat mari garanții asupra votului; aşa că alesul nu va mai putea fi nici presupus că este produsul ingerintelor guvernului, sau al arbitrarului partidelor.

Votarea se face prin bile, pușe de alegorii în urnă aceluia candidat ce i' va avea.

Urmele, sunt așezate în zidul unei camere fără altă comunicare în afară de sala biouroului, unde are o ușă prin care să introduce alegorii singur luând bila din mâna președintelui. El își trăsing;

și ușa să inchide după dănsul; și după operație, se retrage; acea camera nu are nici privirea în interiorul palatului primăriei, ca să nu se comunice, nici să vadă să s'aruncă bila.

Candidatul, cu 25 zile înainte de alegeri comunică primarului de la reședința Districtului să cunoască de candidat în acel district; primarul lipște pe urnă o hărțu cu numele candidatului.

Urmele sunt, volante; și mai năște de votare să observă și să constată de blușor și 15 alegători de starea în care s'a găsit luând cheia d. președinte. După aspirarea acelor 25 zile nici o altă candidatură nu este primită; bilele se reduc la niște bilete de carton în forma cărților de vizite. Biletele dat în mănu alegorilor să suprizeze de către președinte în fața biouroului, ținându-se de secretar două liste de alegători ce au luat acele bilete și adă votat; culoreala biletei colegei lui I este roșie, colegei II galben și colegei al III, albă.

S'a creat și căteva incompatibilități, între care și aceea, că cine nu știe să scrie și să citească n'are drept la vot, neputând să își exprime singur voința sa.

La 9 ore seara în aceeași zi chiar urmele să aduc la biouru tot cu aceeași solemnitate cu care s'așușinat, să controleze numărul bileteelor cu listele menționate, și despărțindu-se, cine va intra majoritate, adeca jumătate din numărul votatorilor plus unul, va fi proclamat de deputat, ori senator.

Fiecare colegiu votează separat, pe reprezentantul lor.

III. Reînființarea consiliului de Stat, numit de Rege după o listă ce i se va prezenta de către Senat și Camera intrunite; numărul membrilor va fi de 15; atribuțiunile consiliului de Stat și condițiile de numire se vor determina printr-o lege anume.

IV. Impărțirea terrilor în 5 provincii, cu care se face o adevărată descentralizare dobândind comuna și provincia o deplină autonomie; provinția se leagă de puterea centrală, printre un guvernator numit de dina.

V. Modificarea Art. 268, 269, și 270, din codul penal; în sens ca femeia ca și bărbatul căzut în delictul de adulteriu, pe lângă pedeapsă prescrisă în codul penal, vor fi condamnați în casă de divorț, și la jumătate din avereia lor în profitul copiilor din acea căsătorie; în lipsa de copil, în profitul soțului inocent.

Complicele este condamnat și la plată de cheltuiellă de întreținerea victimelor sale în caz de neavere, de la 300 până la 5000 lei pe an. Eritindu-se femeia de către bărbat de pedeapsă, complicele să fie pedeapsă; numai prinderea asupra faptelor în mod public și biltele schimbătoare de către bărbat, scrie de propria lor mână, sunt admise ca probe.

VI. Modificarea Art. 211, și 212 din codul civil în sens ca divorțurile forțate să fie însoțite de condamnării persoanelor ce le-a obținut, cu jumătate din avereia sa în profitul copiilor ce vor fi din acea căsătorie, - în cazul de a trece într-o nouă căsătorie, - în cazul de a trece într-o nouă căsătorie.

VII. Infisțarea unui tribunal ad-hoc în materie de divorț compus de un juriu consiliosor; el judecă fară apel, dar cu recurs în casă; judecarea lor să face numai de patriori pe an; președintele tribunalului președă juriul, și aplică legea în sensul verdictului pronunțat.

VIII. Desființarea ministerului de instrucție publică și culte; reînființarea unei Eforii pentru instrucție. Profesorii le este proibită a primi funcții publice; salarurile lor se vor indoia. Culțele trec supt administrația sinodului, președintele Mitropolitul primat și al Moldovei ca vice-președinte, supt privilegierea consiliului de stat.

Trebue să mărturisim că pe când bătrâni să ocupă de reorganizarea și moralitatea terrilor, tinerimea ce a venit din reședință de la 1860 este că și în 1870, și în 1875, și în 1880, și în 1885, și în 1890, și în 1895, și în 1900, și în 1905, și în 1910, și în 1915, și în 1920, și în 1925, și în 1930, și în 1935, și în 1940, și în 1945, și în 1950, și în 1955, și în 1960, și în 1965, și în 1970, și în 1975, și în 1980, și în 1985, și în 1990, și în 1995, și în 2000, și în 2005, și în 2010, și în 2015, și în 2020, și în 2025, și în 2030, și în 2035, și în 2040, și în 2045, și în 2050, și în 2055, și în 2060, și în 2065, și în 2070, și în 2075, și în 2080, și în 2085, și în 2090, și în 2095, și în 2100, și în 2105, și în 2110, și în 2115, și în 2120, și în 2125, și în 2130, și în 2135, și în 2140, și în 2145, și în 2150, și în 2155, și în 2160, și în 2165, și în 2170, și în 2175, și în 2180, și în 2185, și în 2190, și în 2195, și în 2200, și în 2205, și în 2210, și în 2215, și în 2220, și în 2225, și în 2230, și în 2235, și în 2240, și în 2245, și în 2250, și în 2255, și în 2260, și în 2265, și în 2270, și în 2275, și în 2280, și în 2285, și în 2290, și în 2295, și în 2300, și în 2305, și în 2310, și în 2315, și în 2320, și în 2325, și în 2330, și în 2335, și în 2340, și în 2345, și în 2350, și în 2355, și în 2360, și în 2365, și în 2370, și în 2375, și în 2380, și în 2385, și în 2390, și în 2395, și în 2400, și în 2405, și în 2410, și în 2415, și în 2420, și în 2425, și în 2430, și în 2435, și în 2440, și în 2445, și în 2450, și în 2455, și în 2460, și în 2465, și în 2470, și în 2475, și în 2480, și în 2485, și în 2490, și în 2495, și în 2500, și în 2505, și în 2510, și în 2515, și în 2520, și în 2525, și în 2530, și în 2535, și în 2540, și în 2545, și în 2550, și în 2555, și în 2560, și în 2565, și în 2570, și în 2575, și în 2580, și în 2585, și în 2590, și în 2595, și în 2600, și în 2605, și în 2610, și în 2615, și în 2620, și în 2625, și în 2630, și în 2635, și în 2640, și în 2645, și în 2650, și în 2655, și în 2660, și în 2665, și în 2670, și în 2675, și în 2680, și în 2685, și în 2690, și în 2695, și în 2700, și în 2705, și în 2710, și în 2715, și în 2720, și în 2725, și în 2730, și în 2735, și în 2740, și în 2745, și în 2750, și în 2755, și în 2760, și în 2765, și în 2770, și în 2775, și în 2780, și în 2785, și în 2790, și în 2795, și în 2800, și în 2805, și în 2810, și în 2815, și în 2820, și în 2825, și în 2830, și în 2835, și în 2840, și în 2845, și în 2850, și în 2855, și în 2860, și în 2865, și în 2870, și în 2875, și în 2880, și în 2885, și în 2890, și în 2895, și în 2900, și în 2905, și în 2910, și în 2915, și în 2920, și în 2925, și în 2930, și în 2935, și în 2940, și în 2945, și în 2950, și în 2955, și în 2960, și în 2965, și în 2970, și în 2975, și în 2980, și în 2985, și în 2990, și în 2995, și în 3000, și în 3005, și în 3010, și în 3015, și în 3020, și în 3025, și în 3030, și în 3035, și în 3040, și în 3045, și în 3050, și în 3055, și în 3060, și în 3065, și în 3070, și în 3075, și în 3080, și în 3085, și în 3090, și în 3095, și în 3100, și în 3105, și în 3110, și în 3115, și în 3120, și în 3125, și în 3130, și în 3135, și în 3140, și în 3145, și în 3150, și în 3155, și în 3160, și în 3165, și în 3170, și în 3175, și în 3180, și în 3185, și în 3190, și în 3195, și în 3200, și în 3205, și în 3210, și în 3215, și în 3220, și în 3225, și în 3230, și în 3235, și în 3240, și în 3245, și în 3250, și în 3255, și în 3260, și în 3265, și în 3270, și în 3275, și în 3280, și în 3285, și în 3290, și în 3295, și în 3300, și în 3305, și în 3310, și în 3315, și în 3320, și în 3325, și în 3330, și în 3335, și în 3340, și în 3345, și în 3350, și în 3355, și în 3360, și în 3365, și în 3370, și în 3375, și în 3380, și în 3385, și în 3390, și în 3395, și în 3400, și în 3405, și în 3410, și în 3415, și în 3420, și în 3425, și în 3430, și în 3435, și în 3440, și în 3445, și în 3450, și în 3455, și în 3460, și în 3465, și în 3470, și în 3475, și în 3480, și în 3485, și în 3490, și în 3495, și în 3500, și în 3505, și în 3510, și în 3515, și în 3520, și în 3525, și în 3530, și în 3535, și în 3540, și în 3545, și în 3550, și în 3555, și în 3560, și în 3565, și în 3570, și în 3575, și în 3580, și în 3585, și în 3590, și în 3595, și în 3600, și în 3605, și în 3610, și în 3615, și în 3620, și în 3625, și în 3630, și în 3635, și în 3640, și în 3645, și în 3650, și în 3655, și în 3660, și în 3665, și în 3670, și în 3675, și în 3680, și în 3685, și în 3690, și în 3695, și în 3700, și în 3705, și în 3710, și în 3715, și în 3720, și în 3725, și în 3730, și în 3735, și în 3740, și în 3745, și în 3750, și în 3755, și în 3760, și în 3765, și în 3770, și în 3775, și în 3780, și în 3785, și în 3790, și în 3795, și în 3800, și în 3805, și în 3810, și în 3815, și în 3820, și în 3825, și în 3830, și în 3835, și în 3840, și în 3845, și în 3850, și în 3855, și în 3860, și în 3865, și în 3870, și în 3875, și în 3880, și în 3885, și în 3890, și în 3895, și în 3900, și în 3905, și în 3910, și în 3915, și în 3920, și în 3925, și în 3930, și în 3935, și în 3940, și în 3945, și în 3950, și în 3955, și în 3960, și în 3965, și în 3970, și în 3975, și în 3980, și în 3985, și în 3990, și în 3995, și în 4000, și în 4005, și în 4010, și în 4015, și în 4020, și în 4025, și în 4030, și în 4035, și în 4040, și în 4045, și în 4050, și în 4055, și în 40

